

AĞUSTOS 2018

Takvim ve Öngörüler

- Dünya Ekonomisinde Hızlı Büyüme
- Ticari Korunacılıkta Belirsizlik Yaşanıyor
- AED'nin İran Yaptırımları Yeni Krizler Yaratacak
- Türkiye'de Yeni Program Beklenirken Buzlama Artıyor

İçindekiler:

- Beklentiler 1
- Takvim 2
- Öngörüler 3
- Blji Yönetimi 4

Dünya Ekonomisinde Beklentiler

Dünya Ekonomisi ve Ticaretinde Büyüme Sürüyor

Dünya ekonomisi ve ticaretinde büyümenin 2018 yılı ikinci yarısında da süreceği öngörülmektedir. Faiz artışları, ticarette korunacılık ve jeopolitik risklere rağmen büyüme sürmektedir. Dünya ekonomisinde yüzde 3,5 ile yüksek bir büyüme yaşanmaktadır. Dünya mal ticareti de yılın ilk yarısında yüzde 12,0 genişlemiştir. AED'de büyüme yüzde 4,0'ü aşmıştır. Enerji ve emtia fiyatlarındaki artışlar ile ihracatçı gelişen ülkelerde de büyüme hızlanmıştır. Özel sektör yatırımları ile alt yapı yatırımları da hızlı genişlemektedir. Yılın ikinci yarısında da aynı eğilimlerin süreceği öngörülmektedir.

Ticari Korunacılıkta Belirsizlik

AED'nin tetiklediği küresel ticarette belirsizlik yaşanmaya başlamıştır. AED ile Çin ve AB'nin karşılıklı vergi artışları sonrası AED ile AB ticari müzakereler yapılmış ve karşılıklı ticarette anlayış birliğine varılmıştır. Bu olumlu gelişme ardından AED ile Çin bir yandan yeni vergi uygulamaları için listeler hazırlarken, diğer yandan ticarette işbirliği için görüşebileceklerini açıklamışlardır. AED'de Trump ve yönetimi Dünya Ticaret Örgütü ve mevcut küresel ticaret sisteminin de değişmesini talep etmektedir. Ticarette korunacılık eğilimi ya savaşlara dönüşecek ya da geniş bir uzlaşma ile küresel ticaret sistemi yeniden inşa edilecektir.

AED'nin İran Yaptırımları Başlıyor

AED İran ile yapılan nükleer enerji anlaşmasından sonra İran'a geniş kapsamlı yaptırımlar uygulama kararı almıştır. Bu yaptırımların ilk aşaması 6 Ağustos günü başlayacaktır. İlk aşamada ticaret, finansal akımlar ve taşımacılık kısıtları gelmektedir. AED bu yaptırımlara tüm müttefiklerinin de uymasını istemektedir. İran ekonomisi de AED yaptırımlarından şimdiden etkilenmeye başlamıştır. AED'nin yaptırımlardaki hedefi İran'a yeni koşullar ile bir anlaşma imzalatmaya ikna etmektedir. Yaptırım uygulamaları İran'da ekonomik ve siyasi sıkıntılar artıracaktır. Siyasi sıkıntılar muhtemelen Orta Doğu genelinde de sirayet edecektir.

Türkiye Ekonomisinde Beklentiler

Yüz Günlük Eylem Planı

Yeni yönetimsistemi içinde ilk uygulama belgesi olarak 100 günlük icraat programı Cumhurbaşkanı tarafından açıklanacaktır. İcraat programı içinde ekonomi ile birlikte diğer tüm alanlarda ilk yüz gün içinde yapılacak olan eylemler yer alacaktır. Yine ilk 100 günlük plan hem seçim döneminde vaat edilen, hem de daha önce başlatılmış projeleri kapsayacaktır. İlk 100 günlük icraat programı çerçevesinde yaklaşık 400 projenin yer alacağı öngörülmektedir. Yüz günlük eylemleri ekonomiye ise daha çok kısa vadeli acil çözümler bekleyen alanlara ağırlık verecek ve genellikle iyileştirmeler yapılacaktır. Ekonomi politikaları ve yapısal reformlar için ise orta vadeli plan hazırlanmaktadır.

Orta Vadeli Plan Yerine Önce İstikrar Programı Gerekli

Türkiye önemli seçimleri geri bırakarak yeni bir yönetimsistemi kavuşmuş ve bu yönetimsistemi hayata geçmiştir. Ekonomide ise acil öncelikler

bulunmaktadır. Bu nedenle orta vadeli bir program yerine öncelikle ekonomide istikrar yeniden sağlayacak bir program uygulanmalıdır. Böyle bir programın 4 ayağı olmalıdır. İlk ayağı enflasyonla mücadele ve fiyat istikrarıdır. İkinci ayağı bozulan diğer makroekonomik dengelerin iyileştirilmesidir. Üçüncü ayağı reel sektördeki döviz borçlusu firmalar için bir yeniden yapılandırma programı uygulanmasıdır. Dördüncü olarak ise yabancı sermayeye güven verecek hukuki düzenlemelerin yapılmasıdır. Hedefleri belli böyle bir program açıklanırsa kısa sürede sağlanacak güven ve iyileşecek beklentiler piyasaları da olumlu etkileyecektir.

Enflasyon Döviz Kuru Faiz Sarmalı Güçleniyor

Türkiye 2002 öncesine benzer şekilde enflasyon, döviz kuru ve faiz sarmalına girmiştir. Artan döviz kurları, petrol fiyatları ve diğer maliyetler enflasyonda yukarı yönlü baskıya devam etmektedir. Merkez Bankası'nın para politikası ve faiz artışlarının etkisi en azıdır. Kamunun enerji zamları devreye

girmeye başlamıştır. Firmalar da artan maliyetlerini tam olarak fiyatlara hâlen yansıtamamıştır. Bu sarmal içinde enflasyon artışı da devam edecektir. Bu sarmaldan nasıl çıkılacağına ilişkin ekonomi politikaları ise belirsizdir. Bu alandaki gecikme sarmalın derinleşmesine neden olacaktır.

Merkez Bankası Etkinliği Tartışmalı

Merkez Bankası mevcut sıkı para politikasının süreceği ile ilişkin açıklamaları uzun süredir yapmaktadır. Ancak buna rağmen enflasyon beklentileri aksine bozulmakta ve enflasyon da fiilen artmaktadır. Nitekim Merkez Bankası yılsonu enflasyon beklentisini 5 puan artırmıştır. Bu çerçevede Merkez Bankası mevcut para politikasının enflasyon üzerindeki etkisi tartışmalıdır. Merkez Bankası daha radikal bir para politikası izleyerek enflasyon beklentilerini kırmalıdır. Merkez Bankası 2011 yılında bıraktığı enflasyon hedeflemesine geri dönmelidir. Piyasalarda inandırıcılığını artırmalıdır. Aksi takdirde Türk Lirasında değer kaybı hızlanacak ve enflasyon kontrolünden tamamen çıkacaktır.

AĞUSTOS 2018 Ekonomi-Dış Politika-Siyaset Takvimi						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
		1 TÜRKİYE ÇİN ABFPM, AEDİSM TEMMUZ AYI İMALAT ENDEKS VERİLERİ AED MERKEZ BANKASI FED FAİZ KARARI TÜRKİYE HAZİRAN AYI MOTORLUKARATAŞTIR VERİSİ	2 BOE İNGİLTERE MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	3 TÜRKİYE TEMMUZ AYI ENFLASYON VERİSİ AED TEMMUZ AYI İŞSİZLİK VERİSİ AVRUPA HAZİRAN AYI PERAKENDE SATIŞ VERİSİ	4	5
6 AED NİRAN A İLK AŞAMA 7 YAPITIRIMLARI BAŞLIYOR		8	9	10 TÜRKİYE HAZİRAN AYI CARİ AÇIK VERİSİ	11	12
13	14 AVRUPA HAZİRAN AYI SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	15 AED TEMMUZ AYI PERAKENDE SATIŞ VE SANAYİ ÜRETİM VERİSİ TÜRKİYE MAYIS AYI İŞSİZLİK VERİSİ TÜRKİYE TEMMUZ AYI KONUT SATIŞ VERİSİ	16 TÜRKİYE HAZİRAN AYI SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	17 TÜRKİYE HAZİRAN AYI PERAKENDE SATIŞ VERİSİ TÜRKİYE AĞUSTOS AYI TÜKETİCİ GÜMEN ENDEKSİ SSPTÜRKİYE NOT DEĞERLENDİRMESİ McGraw Hill Financial	18	19
20	21	22 AED MERKEZ BANKASI FED TOPLANMI TUTANAKLARI	23	24	25	26
27 TÜRKİYE AĞUSTOS AYI REEL KESİM VE SEKTÖREL GÜMEN ENDEKSLERİ TOMB AĞUSTOS AYI KAPASİTE KULLANIM MORAN	28	29 TÜRKİYE TEMMUZ AYI DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ TÜRKİYE AĞUSTOS AYI EKONOMİK GÜMEN ENDEKSİ	30	31		
<ul style="list-style-type: none"> • Cumhurbaşkanı İlk 100 günlük eylem planını açıklayacak • AED ile yaptırımlar konusu iki ülke arasında krize doğru gidiyor • Türkiye AED'nin İran'a başlayacak yaptırımlarına uymayacağını açıklayacak ve yeni bir kriz alanı ortaya çıkacak • Yüksek Askeri Şura'da Türk Silahlı Kuvvetlerinin yeni komuta yapısı belirlenecek • Ak Parti Kongresi 18 Ağustos günü yapılacak • Suriye'de işi D sonrası yeni dönemin hazırlıkları başlıyor 						

Mali Göstergelerde Öngörüler

Türk Lirasında Değer Kaybı Sürecektir

TL Faiz Artışı Devam Edecek

Entia Fiyatlarında Dalgalanma

- *Türk Lirasında Değer Kaybı Süriyor*
- *TL Faizleri Yukarı Yönlü*
- *Dolar Yeniden Değerleniyor*
- *İran'a Yatırım Endişesi İle Petrol Fiyatları Artıyor*

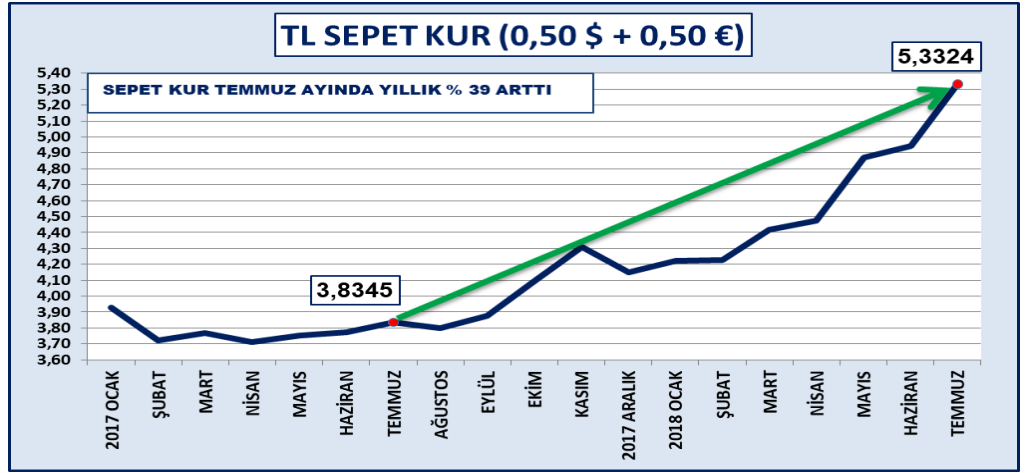
Türk Lirası ekonomide artan riskler ve ekonomi politikalarındaki gecikme nedeniyle değer kaybetmeye devam etmektedir. Merkez Bankası'nın da Temmuz ayında faiz artışına gitmemesi TL'yi daha da zayıflatmıştır. Temmuz ayı sonunda sepet kur 5,33 seviyesinden kapanmıştır. Türk Lirası Dolar ve Euro karşısında tarihin en düşük ikinci seviyesine inmiştir. Türk Lirasındaki değer kaybı mali ve reel sektördeki firmaları da çok zorlamaktadır. Türk Lirası üzerindeki değer kaybı baskısı Ağustos ayı boyunca sürmektedir. Merkez Bankası ara toplantı yaparak faizleri artırmak zorunda kalabilecektir.

Türk Lirası cinsinden faiz oranlarında artışlar Temmuz ayı boyunca sürmüştür. Türkiye'nin TL cinsinden 10 ve 5 yıllık tahvil faizleri en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2 yıl vadeli bono faizleri de yüzde 21,0'i geçmiştir. Türkiye'nin artan riskleri faiz oranlarını yukarı itmektedir. Bankalar arası para piyasası faizleri ile mevduat faizleri de yüzde 20,0'lere çok yaklaşmıştır. Kredi faizleri de yüzde 25,0'i geçmiştir. Ekonomide uygulanacak politikalar netleşmeden ve Merkez Bankası enflasyonu ile mücadelede ıskala edici olmadan TL faizlerinde artış eğilimi sürecektir.

Entia fiyatlarında küresel korumaçlık adımlarının yarattığı endişeler; petrol fiyatlarında ise İran'a yaptırım endişesi dalgalanmalara yol açmaktadır. Korumaçlık eğilimleri ile özellikle metal fiyatlarında düşüş ve dalgalanma yaşanmaktadır. ABD'nin İran'a uygulamayı planladığı yaptırımların yarattığı beklentiler ile de petrol fiyatları dalgalanma göstermektedir. Gerek entia gerekse petrol fiyatlarında korumaçlık ve İran'a yaptırımlar konusunda netlik ortaya çıkana kadar dalgalanmalar devam edecektir.

"Türk Lirası Sepet Kur Tarihini Hızla Aşıyor"

- *İç Talepte Belirgin Bir Yavaşlama Başladı*
- *Konut, Otomotiv ve Dayanıklı Tüketim Mali Satışları Geriliyor*
- *İhracat En Önemli İktisadi Faaliyet Olacak*
- *Reel Sektör Şirketlerinde Mali Sıkışma Artıyor*
- *Reel Sektör Firmaları Yavaşlamaya Hazırlanmalı*

Reel Sektör ve İktisadi Faaliyetlerde Beklentiler

İktisadi faaliyetler Temmuz ayında birçok unsurun etkisinde kalmışken Ağustos ayında da geleneksel yaz ayları ile Bayramın etkileri yaşanacaktır. Çalışma günleri 9 gün azalacaktır. Bunlara ilave olarak yeni ekonomi politikalarına ilişkin beklentiler de etkili olacaktır.

Temmuz ayında reel kesimle tüketici kesimi güveni ile genel ekonomik güven endeksinde sınırlı artışlar yaşanmıştır. Bu artışlar daha çok önümüzdeki döneme ilişkin beklentilerdeki iyileşmeden kaynaklanmıştır. Henüz tüketim ve yatırım da olumlu bir yansıma yaşanmamıştır. Ekonomide atılacak olumlu adımlar ile beklentilerdeki iyileşme efektif talebe de dönüşebilecektir.

Yaz aylarının geleneksel etkileri giderek daha kuvvetli yaşanmaktadır. Özellikle turizm sektöründe yeri ve özellikle yabancı turist sayısındaki artış olumlu etki yaratmaktadır. Hem şehir turizmi hem de tatil turizmi alanında önemli canlılık yaşanmaktadır. Ağustos ayındaki uzun Bayram tatili de turizm faaliyetlerini destekleyecektir. Ekonomik büyümenin en önemli unsuru olan sanayi faaliyetlerini ölçen PM verisi Haziran'da 46,8 düzeyine inmişken Temmuz

ayında 49,0'a yükselmiştir. 50 altı veriler küçülme işaret etmekte birlikte imalat sanayinin seçim sonrası şokunu atlama başladığı görülmektedir. Bu iyileşmede özellikle dışardan alınan yeni siparişlerdeki artış etkili olmuştur. Ancak sanayideki firmaların mali yapılarına ilişkin sıkıntılar faaliyetlerini olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Temmuz ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11,84 artmıştır. İhracat artışı tüm sektörlerde yayılmıştır. İçerideki yavaşlama ile ihracat daha çok ağırlık verilmektedir. Ağustos ve sonraki aylarda da ihracat artışı sürecektir. İthalat ise Temmuz ayında yüzde 6,43 gerilemiştir. Gerilene hem iktisadi faaliyetlerdeki yavaşlamadan hem de döviz kurlarındaki artıştan kaynaklanmıştır.

Temmuz ayında perakende satışlar beklentilerin çok altında kalırken, dayanıklı tüketim mali talebi de oldukça yavaşlamıştır. Konut sektöründe ise Temmuz ayında yeniden gerileme yaşamıştır. Otomotiv satışlarında ise Temmuz-Haziran ayında önemli bir düşüş

gerçekleşmiştir. Ağustos ayında da bu alanlarda yavaşlama sürecektir. Kredi faizlerindeki artışlar ve döviz kurları artışlarının ürün fiyatlarına yansması sonucu talepte düşüş yaşanmaktadır. Ağustos ayından sonra Eylül ve vizleyen aylarda iktisadi faaliyetlerin seyrini öncelikle yeni ekonomi politikaları belirleyecektir. Ekonomide bozulan makroekonomik dengelerin ve finansal istikrarın sağlanması için sıkılaştırma politikalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu politikaların uygulanması halinde iç talebe yönelik iktisadi faaliyetlerde yavaşlama kaçınılmaz olacaktır. İhracat ile yurtdışına mal ve hizmet ihracatı en önemli seçenek olacaktır.

Nitekim TC Merkez Bankası da iç talepte belirgin bir yavaşlama olduğunu açıklamış ve alınan önlemlerin iç talepteki esas yavaşlatıcı etkisinin dördüncü çeyrekte yaşanacağını da belirtmiştir. Reel sektör firmaların yılın son dört ayına iç piyasada yavaşlama ve finansal olanaklardaki sıkışma olacağı varsayımı ile hazırlanmalıdır. Maliyetleri kontrol ile nakit yönetimi önem kazanırken ihracata ve ihracat yapan firmalara mal ve hizmet sunmaya ağırlık verilmelidir.

Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

Sergül Sokak Saral Sitesi
C Blok Kat:3 Daire:10
Gayrettepe/İSTANBUL

TELEFON:
(212) 3528795

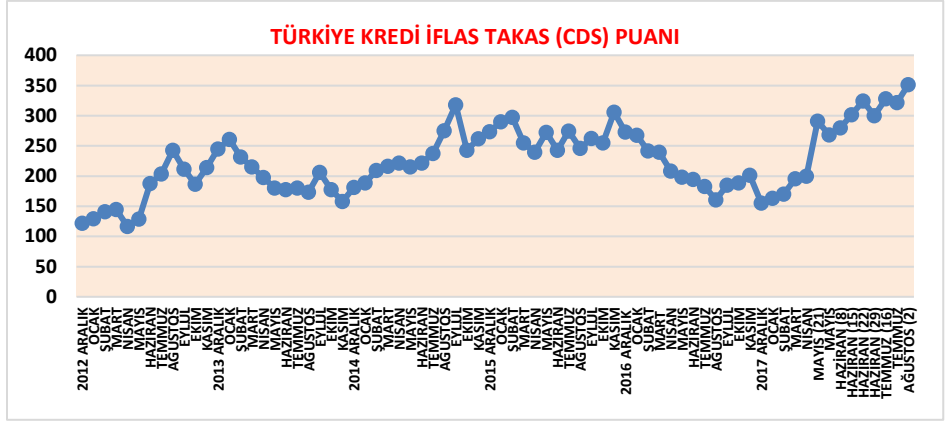
E-MAIL:
info@esdh.com.tr

Web Adresi
www.esdh.com.tr

Dr.Can Fuat Gürleşel
can@esdh.com.tr

Bilgi Yönetimi Türkiye'nin Risk Primi Tehlike Sınırında

- Türkiye'nin kredi iflas takas risk primi 350 puana ulaşarak tehlikeli seviyelere ulaşmıştır.
- Ekonomide acil önlemler beklenirken yüksek kalan risk primi ABD ile yaşanan gerginlik ile zirveye ulaşmıştır.
- Diğer yandan Reel sektörün borçlarını yeniden yapılandırma ihtiyacı bankacılık sektörü için de risk yaratmakta olup, çok sayıda bankanın kredi düşürülmektedir.
- Bu gelişmeler ile birlikte Türkiye'nin kredi iflas takas risk primi Arjantin Ukrayna gibi IMF ile anlaşmak zorunda kalan ülkelerin risk primlerine çok yaklaşmıştır.
- Türkiye ekonomisinde acil iyileşme adımları atılmalıdır. Diğer yandan başta ABD olmak üzere dış politik ilişkilerde de normalleşme ihtiyacı bulunmaktadır.
- Aksi takdirde Türkiye küresel mali koşulların sıkıştığı ortamda ekonomik ve mali kriz ile karşı karşıya kalabilecektir.

TEMEL GÖSTERGELER

	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ
Dolar/TL	3,9461	3,7787	3,7608	3,8065	3,9560	4,0472	4,4889	4,5690	4,9087
Euro/TL	4,6747	4,5237	4,6812	4,6523	4,8761	4,9005	5,2525	5,3188	5,7560
Euro/Dolar	1,1904	1,2003	1,2414	1,2194	1,2324	1,2079	1,1693	1,1683	1,1691
MBPpolitika Faizi %	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	16,50	17,75	17,75
Gösterge Tahvil Faizi %	12,45	13,40	13,11	13,03	14,03	14,29	17,47	19,25	20,78
Cari Açık Yıllık Milyar \$	44,0	47,4	51,7	53,7	55,4	57,1	57,6		
TÜFE Yıllık %	12,98	11,92	10,35	10,26	10,23	10,85	12,15	15,39	15,85
Toplam Krediler Milyar TL	2.129,5	2.134,6	2.150,0	2.168,6	2.237,4	2.282,6	2.417,5	2.406,4	2.450,2
Brent Petrol Varil Dolar	62,63	66,87	68,89	64,73	69,34	74,69	77,56	79,23	74,21
Dow Jones Endeksi	24.272	24.719	26.149	25.029	24.103	24.163	24.416	24.271	25.415
EIST-100 Endeksi	103.984	115.333	119.529	118.951	114.930	104.283	100.652	96.520	96.952